I.

Eesti rahwa pulmapidu.

Mõnigi mees meite hulgast on jo ka nüüdsel Eesti pulmades käinud, aga weidi ehk enam ei sugugi wanu kaunid Eesti pulma kombeid näinud. Jah, juba on üleüldse niisugused wanad kombed ja wanad rahwalaulud pidude ja pulmade juures maha jäänud, ehk on weel wäga weidi ning arwa siin ja seal leida. Mõnes kohas on jo asi nii kaugel et Eesti pulmapidul olles ei tea mitte ütelda, kas pidud on matused wõi mõned muud kurwad leina pidud. Mõnda meest kuulukse laia suuga Eesti wana pulmapidu kombeid ja wana rahwalaulusid laitwad. Ei, üle üldse ja kõiki laita ei wõi ega sünni mitte, waid üksinda harimata rumalaid ebausukombeid n.k. wainude anustused ja kartused n.m.m. – Eestlaste suuremalt jaolt wagune wiis ei põlga iseäranis pulmapidul lusti ega nalja sugugi ära; seda enam on see neile meelejärele, kui teised neid röömule ja lustile äratawad, mikspärast siis iga pulma peale ka enamiste naljakaid ja lustikaid noori mehi peiupoisteks ja pruudiwendadeks kutsutakse. Palju wana aja pulma kombeid on Eesti rahwa loomu järele, nad on neile armsad ja ilusad. Mikspärast peab neid siis ärakaotama? Mikspärast peab neid hukka mõistma? Ei mitte ärakaotama ega hukkamõistma waid ilustama, kaunistama, ja uue elule oleks meite kohus neid kutsuda. Mitmed meite aea saksastanud mehed waatawad põrnitades laitwa silmadega meite wana Eesti rahwa laulude ja wana kombede peale. Palju mehi lähwad ka nõnda kaugele, et nad kõiki Eesti wanad rahwalaulud ja kombed täieliku surma kohtu alla mõistawad. Nõnda on siis nüüd igalpool wanad Eesti pulma-

kombed ja rahwalaulud täieli kul kadumise teel. Olgu sest küllalt, nüüd aga pulmapidamisest enesest. Et abielud taewas kokkupannakse, seda usuwad Eestlased kindlaste, – ja sellepärast on suurem jagu õpetamata Eestlastest naise kosimise juures üsna rahul: juhtub kuidas juhtub. Armastusest ei täädnud nemad endisel õrja põlwe aegul sagedaste midagi, et see ka mõni abi elu ühendaja pidi olema; aga üks teine tarwilisem põhi oli neil sääl juures tähele panna ja see oli: kasu peale waatamine, kellest Eestlane niisama hästi mõistab lugu pidada kui muu sugu rahwas. Seda nääme ka selgeste wana Eesti rahwa laulu dest:

Peiukene, poisikene,
Kust sina teatsid meile tulla,
Oskasid üle oraste,
Määrasid üle mägede,
Meie suureje suguje,
Rahari kka rahwa sekka,
Onne penninga peresse?
Pere meil mängib penningilla,
Palu meil mängib taalderilla,
Lapsed laiulla rahulla.

Neitsikene, noorukene,
Mis sa tõrgud meile tulles,
Singud meile saades sagi;
Ei meil kaugel kaewu tee,
Kaugel wee kandemine?
Ma teen rennid reie alla,
Kahed rennid karja aeda,